

نخل؛ تجلی‌گاهِ رمز و راز عاشورا: روایتی از معنای رنگ‌ها در آیین نخل‌بندی

نخل‌برداری در فرهنگ آیینی ما، تنها یک حرکت آیینی نیست؛ بلکه یک «تابلوی زنده» از تاریخ پر فراز و فرود کربلاست. وقتی به پارچه‌های رنگین برافراشته بر پیکره‌ی نخل می‌نگریم، گویی با کتابی گشوده از حماسه، سوگ و امید روبرو هستیم.

به گزارش خبرنگار گروه فرهنگ و هنر و رسانه خبرگزاری گزارش خبر، محمدحسن زارعیان سرپرست اداره فرهنگ و ارشاد بافق و پژوهشگر هیئت‌های مذهبی، معنای ژرف این رنگ‌ها را در ساختار نمادین نخل چنین بیان میکند.

سیاه‌پوشی؛ بازتابِ داغی که سرد نمی‌شود

پارچه‌ی سیاه بر پیکره‌ی نخل، لباسی از جنس اندوه است. این رنگ نه تنها نشانگر سوگ و عزای امام حسین (ع) و یاران باوفای ایشان، که نمادی از همدلی عمیق عاطفی با رنج‌های خاندان پیامبر (ص) است. سیاه‌پوشی نخل، تجدید بیعت با شهیدان کربلا و تلاشی است برای زنده نگه داشتن حافظه‌ی تاریخی جامعه؛ پیامی که می‌گوید: «مصیبت عاشورا هرگز به فراموشی سپرده نخواهد شد.» این وحدت در رنگ، پیوند مستحکم میان آحاد عزاداران را به عنوان یک پیکره واحد دینی به نمایش می‌گذارد.

سرخی حماسه؛ خون جاری در رگ‌های تاریخ

پارچه‌ی سرخ بر قامت نخل، فریاد حماسه است. این رنگ، حکایت خون‌های پاک است که در راه حق و عدالت بر خاک تفتیده‌ی کربلا چکید. سرخی نخل، نماد ایثار و جان‌فشانی است؛ نشانه‌ای که فریاد می‌زند عاشورا تنها سوگواری نیست، بلکه عرصه‌ی شجاعت، ایستادگی در برابر ظلم و تداوم نهضت حق‌طلبی است. قرمز عاشورایی، پیوندی میان «مظلومیت» و «عزت» است که ثابت می‌کند پیام خون شهیدان، همواره در رگ‌های تاریخ جاری است.

سبز قدسی؛ نوید حیات جاویدان

و اما پارچه‌ی سبز؛ که در میان سیاهی سوگ و سرخی شهادت، دریچه‌ای به سوی معنویت و امید می‌گشاید. سبز، رنگ منتسب به خاندان عصمت و طهارت (ع) و نشانه‌ی قداست جایگاه‌والای امام حسین (ع) است. این رنگ در آیین نخل‌بندی، فراتر از حزن، به «حیات جاویدان» شهیدان اشاره دارد. سبز، پیام‌آور بقا، نور و رستگاری است؛ نمادی از امید به شفاعت و زنده بودن آرمانی که شهیدان در راه آن جان باختند.

در نهایت، نخل با این رنگ‌های سه‌گانه، مجموعه‌ای از «گریستن برای مظلومیت»، «ایستادن برای حق» و «امید بستن به حیات ابدی» است؛ و این همان رمز ماندگاری مکتب عاشورا است.